

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

18 DECEMBER 1945.

WETSVOORSTEL

houdende erkenning van de Rijkshandelshoogeschool en van de Handelshoogeschool Sint-Ignatius te Antwerpen voor het afleveren van het diploma van doctor in handelswetenschappen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN, .

Het Hooger Handelsgesticht van Antwerpen, dat nu den langen naam draagt van *Rijkshandelshoogeschool* is de oudste instelling van dien aard. Zij werd opgericht door de Stad Antwerpen, in 1852, en genoot een grote faam in de buitenwereld. Meer dan 50 % van de studenten waren vreemdelingen.

Veel later werden aan de Belgische Universiteiten « handelsfaculteiten » verbonden en opgebouwd, naar het model van Antwerpen. Het waren copies, — en niet altijd zeer goede.

Maar nu zorgde de Staat voor zich zelf, onder voorwendsel dat 'n Universiteit van nature uit een superieur baksel moet zijn.

Het Hooger Handelsgesticht van Antwerpen werd systematisch gedeklasseerd. Het mocht geen geagregeerden voor het middelbaar onderwijs van den hogeren graad vormen (dwz. leeraars van de athenea), en ook geen doctors.

Het diploma van licentiaat, behaald te Antwerpen, kwam niet meer in aanmerking voor de ambten van het Rijk (1^e categorie).

Bij Koninklijk besluit van 18 Maart 1940 werd nochtans halve voldoening geschenken. Het diploma van licentiaat, afgeleerd door Antwerpen, kwam in aanmerking voor de ambten van het Rijk. Maar de doctorstitel bleef voorbehouden aan de Universiteiten. Waarom ?

Dat mysterie werd vroeger opgeklaard door een brief in dato 9 September 1939, geschreven door den toenmaligen Minister van Onderwijs, den Heer Professor Duesberg,

**Chambre
des Représentants**

18 DÉCEMBRE 1945.

PROPOSITION DE LOI

agrément l'Institut Supérieur de Commerce de l'Etat et l'Ecole Supérieure de Commerce Saint-Ignace d'Anvers pour la délivrance du diplôme de docteur en sciences commerciales.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'Institut Supérieur de Commerce d'Anvers, qui porte actuellement en flamand le nom kilométrique de *Rijkshandelshoogeschool* est la plus ancienne institution du genre. Il fut créé par la ville d'Anvers, en 1852, et jouit d'une grande renommée à l'étranger. Il comptait parmi ses élèves plus de 50 % d'étrangers.

Ce ne fut que beaucoup plus tard que les Universités belges s'adjointirent des « facultés de commerce » construites sur le modèle anversois. C'étaient là des copies et pas toujours des meilleures.

Mais l'Etat n'était préoccupé que de son propre intérêt, invoquant le prétexte qu'une Université est par nature une création d'essence supérieure.

L'Institut Supérieur de Commerce d'Anvers fut systématiquement déclassé. Il ne fut pas autorisé à former des agrégés de l'enseignement moyen du grade supérieur (c'est-à-dire des professeurs d'athénée), ni des docteurs.

Le diplôme de licencié, conquis à Anvers, ne pouvait plus être invoqué pour les fonctions à l'Etat (1e catégorie).

L'arrêté royal du 18 mars 1940 donne à demi satisfaction. Le diplôme de licencié, délivré par Anvers, était rendu valable pour les fonctions à l'Etat. Mais le titre de docteur resta réservé aux Universités. Pourquoi ?

Ce mystère a été éclairci antérieurement par une lettre en date du 9 septembre 1939, écrite par le Ministre de l'Instruction Publique de l'époque, le Professeur Duesberg.

die, ietwat schuchter nochtans, het argument liet gelden dat Antwerpen « *de atmosfeer van een Universiteit mist* ».

Op welke atmosfeer de Minister zinspeelde is moeilijk uit te maken.

Antwerpen bezit, buiten de Rijkshandelshoogeschool, verschillende instellingen van universitaire rang :

De Koloniale Hoogeschool van den Staat.

De Hoogere Zeevaartschool van den Staat.

Het Hooger Instituut voor Beeldende Kunsten, ook een instelling van den Staat.

En voor de muziek, het *Koninklijk Conservatorium*.

Wat nog zonderlinger voorkomt is het feit dat Antwerpen eene super-universitaire instelling bezit, het *Instituut voor Tropische Geneeskunde*, waar alleen aanvaard worden houders van een dokter-diploma.

Het professoraal korps van al die scholen van universeel karakter bedraagt zeker een 300 à 400 professoren. En, wat de atmosfeer betreft, moet men vatstellen dat de metropool over een bibliotheekwezen beschikt waarvan vele universitaire steden het equivalent niet eens bezitten.

Het komische van deze uitsluiting komt des te gewaagder voor, dat vele professoren van de Rijkshandelshoogeschool les geven op de Universiteiten van Gent, Luik, Brussel en Leuven, en dat zij aldus minderwaardig of meerderwaardig voorkomen naar gelang hun reisbiljet hen brengt naar of buiten Antwerpen.

Ik stel dus voor dat teruggekomen worde tot het Ministerieel besluit van 25 April 1905 waarbij aan de Rijkshandelshoogeschool toelating wordt verleend het diploma van doctor in de handelswetenschappen af te leveren.

De tekst van dit besluit luidde als volgt, voor wat Antwerpen betreft :

« *De gediplomeerde studenten van deze reeks (studenten die het diploma van licentiaat verworven hebben), kunnen het diploma van doctor in de handelswetenschappen bekomen.* »

Ik stel ook voor dat deze toelating zich uitstrekke tot het St-Ignatius Gesticht, eene vrije instelling waarvan de wetenschappelijke standing dezelfde waarborgen oplevert als de Rijkshandelshoogeschool.

C. HUYSMANS.

WETSVOORSTEL

EENIG ARTIKEL.

De Rijkshandelshoogeschool te Antwerpen en de Handelshoogeschool St-Ignatius te Antwerpen zijn gemachtigd het diploma van doctor in de handelswetenschappen af te leveren.

C. HUYSMANS.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

L'Institut Supérieur de Commerce de l'Etat à Anvers et l'Ecole Supérieure de Commerce St-Ignace à Anvers sont autorisés à délivrer des diplômes de docteur en sciences commerciales.